

Uchwała Nr 4200/II/146/2020

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 29 września 2020 r.

w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Milówka informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2020 roku

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Aneta Humeńczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Milówka** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2020 roku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Milówka, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2020 roku. Informację przedłożono w ustawowym terminie.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

- 1) informację o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2020 roku dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2020 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2020 roku zamieszczono w szczególności następujące dane:
 - a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególowości określonej przez organ stanowiący,
 - b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
 - c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane zasadniczo są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

Skład zwraca jednak uwagę na konieczność przestrzegania rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053

z późn. zm.) w zakresie stosowania prawidłowych nazw działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej. Jako przykład Skład podaje, że §0690 brzmi „Wpływy z różnych opłat”, a nie „Wpływy z różnych dochodów korzystanie z przystanków”; §0490 brzmi „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw”, a nie „Wpływy z opłat na podstawie uchwał jst”. Ponadto dochody z opłat za korzystanie ze środowiska (dane s.20) klasyfikujemy w §0690, a nie w §0970.

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2020 roku przedstawiała się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości **27.923.132,73 zł**, tj. **53,2 %** planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości **25.255.163,71 zł**, tj. **49,2 %** planu.

Skład stwierdził stosunkowo wysokie wykonanie wydatków bieżących z tytułu zakupu energii (ponad 65 % planu), które zostało wyjaśnione w przedłożonej informacji m.in. tym, że taka sytuacja ma miejsce co roku, a wiąże się z płatnościami za sezon zimowy oraz wzrostem cen energii elektrycznej i dłuższym czasem funkcjonowania oświetlenia ulicznego.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2020 roku był dodatni i wyniósł **2.667.969,02 zł**, przy planowanej w uchwale budżetowej nadwyżce budżetu w wysokości **1.145.138,70 zł**.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. Zgodnie z art. 242 ust. 2 przywołanej ustawy, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3 tegoż artykułu /tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym/. Wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br.: 3.866.718,26 zł i na razie jest niższa od zaplanowanej do uzyskania w 2020 r. w wysokości 5.257.881,38 zł. Skład Orzekający podkreśla, że ten parametr budżetu nie przyrasta w sposób systematyczny, a jest kluczowy do spełnienia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

5. Z uwagi na nieaktualne dane wielu parametrów wieloletniej prognozy finansowej Gminy Milówka było znacznie utrudnione dokonanie oceny zachowania w pierwszym półroczu roku budżetowego relacji wynikającej z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do planowanych dochodów ogółem budżetu tej jednostki w roku

budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat. Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Milówka po raz ostatni była nowelizowana w dniu 31 marca 2020 r. i wykazywane w niej stany poszczególnych pozycji dochodów i wydatków 2020 r. znacząco odbiegają od stanów wynikających z uchwały budżetowej Gminy po zmianach dokonanych na koniec I półrocza 2020 r. Zatem podane w prognozie wskaźniki dotyczące kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w dużej części były nieaktualne na dzień 30 czerwca 2020 r. Skład w tej sytuacji zwraca również uwagę na potrzebę urealniania danych wieloletniej prognozy finansowej na koniec okresu sprawozdawczego, którym jest pierwsze półrocze roku budżetowego.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2020 roku wynosiła **17.399.768,95 zł**, co stanowiło **33,2 %** planowanych dochodów w 2020 roku. Skład wnosi zastrzeżenie, ponieważ zadłużenie Gminy, które jest niższe niż w roku ubiegłym nadal utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie, a dodatkowo w pierwszym półroczu tego roku wzrosły przypadające na Gminę obciążenia dotyczące współtworzonego związku. Według danych z ostatniej zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy pochodzącej z dnia 31 marca 2020 r. na Gminę przypadają zobowiązania współtworzonego związku w wysokości 1.999.062,24 zł oraz poręczenia w kwocie 7.888.733 zł. Razem ze zobowiązaniami Gminy daje to wysoką kwotę 27.287.564,19 zł (52 % planu dochodów), wpływającą na sytuację i możliwości finansowe jednostki samorządu terytorialnego.

7. Skład zauważa zrealizowane na dzień 30 czerwca 2020 r. dochody z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 225.143,54 zł oraz dużo niższe poniesione kierunkowe wydatki z tych dochodów w kwocie 128.393,04 zł. W związku z tym po raz kolejny (podobne uwagi były zawierane w opiniach wydawanych za poprzednie okresy sprawozdawcze) przypomina się o obowiązku przestrzegania przez jednostkę samorządu terytorialnego szczególnych zasad wykonywania budżetu wynikających z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), który stanowi, że dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane są na realizację:

- a) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- b) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

- i nie mogą być przeznaczane na inne cele. W wyniku rozwiązań wprowadzonych w związku z epidemią COVID-19 w okresie do 31 grudnia 2020 r. środki pochodzące z opłat za sprzedaż zezwoleń w związku z handlem napojami alkoholowymi, organ wykonawczy gminy może także wykorzystywać do finansowania zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, co wynika z art. 15qc ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.).

Skład Orzekający zapoznał się z przedłożoną informacją o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych osób prawnych, dla których Gmina jest organem założycielskim. Z informacji Gminnego Ośrodka Kultury w Milówce wynikają zobowiązania wymagalne w wysokości 652,20 zł. Skład przypomina, że występowanie zobowiązań wymagalnych nie jest zgodne z jedną z podstawowych zasad gospodarowania środkami publicznymi sformułowaną w art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, według której wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Skład Orzekający sygnalizuje, że w obecnej sytuacji makroekonomicznej spowodowanej skutkami epidemii COVID-19, podstawy planowania dochodów budżetowych w jednostce samorządu terytorialnego w drugim półroczu roku budżetowego będą musiały zostać zweryfikowane i ulec stosownej zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w **terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziędziak